

हॉटेल/रेस्टॉरंट/खाद्यपेय गृहे/टो स्टॉल/ज्यूस सेंटर
इत्यादिंच्या वेळी नियमित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,

गृह विभाग [विशेष],

परिपत्रक क्रमांक: आरईएच-०१९९/८५/विशेष शाखा-५,

गृह विभाग [विशेष], मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक ५ जून, १९९९.

बाबत:- शासन परिपत्रक, गृह विभाग, क्रमांक - आरईएच-०१८९/विशेष-५, दिनांक
१० मार्च, १९८९.

प रि प त्र क

राज्य शासनाने वर उल्लेखिलेल्या दिनांक १० मार्च, १९८९ च्या परिपत्रकाने
राज्यातील प्रमुख शहरातील मुख्यत्वेकडून बृहन्मुंबई/ठाणे/पुणे व नागपूर या पोलीस आयुक्त
परिक्षेत्रातील सर्व हॉटेल्स, रेस्टॉरंट, खाद्यपेय गृहे, टो स्टॉल व ज्यूस सेंटर इत्यादि हॉटेल
आस्थापना रात्री जास्तीत जास्त १२.३० वाजेपर्यंतच कार्यान्वित ठेवण्याची परवानगी
देण्यासाठी पोलीस परवान्यात त्याप्रमाणे सुधारणा करून अशा हॉटेल आस्थापना रात्री
१२.३० वाजेपर्यंतच कार्यान्वित ठेवण्याचे बंधन घातलेले आहे. हॉटेल आस्थापनेमध्ये असलेल्या
परमिट रुमस अथवा बियर बारमध्ये रात्री ११.०० वाजेपर्यंतच मद्य पुरविण्याचे बंधन
घालण्यात आले होते.

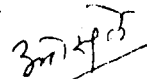
२. मुंबई शहरातील हॉटेल आस्थापनांच्या संघटनांनी मुंबई हे औद्योगिक शहर असल्याने
तेथील दैनंदिन व्यवहार हे मध्यरात्री नंतरही चालू राहात असल्याने हॉटेल आस्थापनांच्या
वेळी सुधारणा करण्याबाबत राज्य शासनाला विचार केलेला होता. सदर संघटनांच्या
विनंतीचा विचार करून तसेच पर्यटनाच्या विकासाच्या दृष्टिने हॉटेल आस्थापना मध्यरात्री
नंतरही चालू राहाणे योग्य होत असल्याने हॉटेल आस्थापना कार्यरत ठेवण्याची वेळ
वाढवावी किंवा कसे हा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार हॉटेल
आस्थापनांच्या संघटनांनी केलेल्या भागणीचा सर्व दृष्टिने साधक-बाधक विचार करून शासनाने
अशा निर्णय घेतलेला आहे की, बृहन्मुंबई, ठाणे व मुंबई पोलीस आयुक्तालयाच्या
परिक्षेत्रातील हॉटेल आस्थापनांमध्ये खाद्यपेय व मद्य पुरविण्यासाठी रात्री १२.३० वाजेपर्यंत
परवानगी देण्यात यावी आणि तदनंतर ^{मद्य} खाद्यपेय व संपर्कित्यासाठी आणि हॉटेल
आस्थापनांना आवराआवरोसाठी एक तास अधिक वेळ देण्यात यावा. आवराआवरोसाठी
कालावधीत ग्राहकांनी खाद्यपेय व मद्य संपर्कित्या व हॉटेल आस्थापनांनी साफसफाई करणे
अपेक्षित असून कोणत्याही परिस्थितीत रात्री १.३० वाजता हॉटेल आस्थापना बंद होणे

आवश्यक आहे. त्यानुसार बृहन्मुंबई, ठाणे, नवी मुंबई पोलीस आयुक्त परिषदेला सर्व संबंधितांना या परिपत्रकाद्वारे निदेश देण्यात येत आहेत की, या परिषदेला सर्व हॉटेल, रेस्टॉरंट, खाद्यपेय, गृहे, जी स्टॉल व म्यूस सेंटर इत्यादींच्या वेळा वरीलप्रमाणे नियमित करून त्यांना त्याप्रमाणे परवाना देण्यात यावा. ज्या परमिट रुस्त आणि वियर वारमध्ये यापूर्वी मध्य पुरविकाची परवानगी देण्यात आलेली आहे आणि त्यासाठी ज्यांच्याकडे आवश्यक तो परवाना आहे अशा परमिट रुस्त व वियर वार मध्ये यापुढे शाहकांना रात्री १२.३० वाजेपर्यंत मध्य पुरविकास परवानगी देण्यात आलेली आहे. मात्र पंचतारामित हॉटेल मधील कॉफी शॉप २४ तास उघडे ठेवण्याची देण्यात आलेली सवलत यापुढेही लागू राहील.

३. हॉटेल आस्थापनांना मुंबई दुकाने व आस्थापना अधिनियम, १९४८, मुंबई पोलीस अधिनियम, १९५१ व मुंबई दारुंदो अधिनियम, १९४८ च्या तरतुदीनुसार परवाने घ्यावे लागत असल्याने वर उल्लेखिलेले अधिनियम ज्या विभागाच्या प्रशासकीय निष्पत्तीखाली आहेत त्या विभागाने तसेच त्या त्या अधिका-याने त्या नियमात वर दर्शविल्याप्रमाणे सुधारणा कराव्यात असेही या परिपत्रकाद्वारे त्यांना सूचना देण्यात येत आहेत.

४. हे आदेश कामगार विभाग व राज्य उत्पादन शुल्क विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

[अ. ना. भोसले]

कार्यात्मि अधिकारी, गृह विभाग (विशेष), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई,
पोलीस आयुक्त, ठाणे/नवी मुंबई,
प्रधान सचिव [परिवहन], मंत्रालय,
सचिव [कामगार], उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय,
आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
आयुक्त, कामगार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

हॉटेल्स/रेस्टारन्ट्स/खाद्यपेयगृहे/टी स्टॉल्स/
ज्यूस सेंटर्स इत्यादिका वेळा नियमित
करण्याबाबत.

क्रमांक:आरईएच.०१८९/विशा -५

गृहविभाग [विशेष]

मंत्रालय, मुंबई -४०००३२,

दिनांक : १० मार्च १९८९.

परिपत्रक

राज्यातील प्रमुख शहरातील हॉटेल्स/ रेस्टारन्ट्स / खाद्य पेयगृहे/
(Eating houses, places of public amusement and public entertainment)
टी स्टॉल्स / ज्यूस सेंटर्स/इत्यादींना त्यांची सेवा मध्यरात्रीनंतर १२.३० वाजेपर्यंत
चालू ठेवण्यासाठी आतापर्यंत सत्तास्थानस्थाने पोलीस परवाना देण्यात येत होता.
या वेळेनंतरही मध्यरात्रीनंतर दोन अथवा तीन वाजेपर्यंत उपरोक्त व्यवस्थापने
उघडी ठेवण्यासाठी पोलीस परवाना देण्यात यावा अशा प्रकारचे विनंती अर्ज
शासनाकडे प्राप्त झाले होते. पोलीस परवाना देताना सर्वांना ~~समाज~~ वेळेचे बंधन समान
असावे याबाबतचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. उपरोक्त व्यवस्थापने मध्यरात्रीनंतरही उघडी ठेवण्यात पोलीस परवाना
दिल्यास समाजविघातक शक्तींना एक आश्रयस्थान निर्माण होईल व पर्यायाने
गुन्हा प्रतिबंधक उपाय व कायदा व मुख्यत्वेच्या यंत्रणेत अडचणी निर्माण होतील.
या गोष्टींचा विचार करून या राज्यातील प्रमुख शहरातील, मुख्यत्वेकरून बृहन्मुंबई,
ठाणे, पुणे व नागपूर या पोलीस आधुक्त परिक्षेत्रातील सर्व हॉटेल्स/रेस्टारन्ट्स/
खाद्यपेयगृहे/ टी स्टॉल्स/ज्यूस सेंटर्स, इत्यादींच्या वेळा नियमित करून त्यासाठी
मध्यरात्रीनंतर १२.३० वाजेपर्यंतच पोलीस परवाना देण्यात यावा असा शासनाने
निर्णय घेतला आहे. मात्र पंचतारांकित हॉटेल्स मधील "कॉफी शॉप्स" तथ्या २४ तास
उघडे ठेवण्यासाठी असलेली सवलत यापुढेही चालू ठेवण्यात यावी. या व्यतिरिक्त
रात्री १२.३० च्या पुढे उपरोक्त आस्थापनांपैकी कोणालाही वेळेची मुदतवाढ देऊ
देऊ नये.

३. परमिट रुम अथवा बीअरबार साठी अतणा-या पोलीस परवान्यात
रात्री ११.०० वाजेपर्यंतच मदय अथवा बीअर पुरविण्याची अनुमती देण्यात येते ती
सवलत यापुढेही चालू राहिल परंतु या वेळेनंतर त्या ठिकाणी मदय अथवा बीअर
पुरविण्यावर बंधन घालण्यात यावे. ~~अर्जा~~ त्यांना इतर खाद्यपदार्थ १२.३० वाजेपर्यंत
पुरविण्यात अनुमती देण्यात ~~होईल~~ देण्यात हरकत नाही.

आवश्यक आहे. त्यानुसार बृहन्मुंबई, ठाणे, नवी मुंबई पोलीस आयुक्त परिषदेनालेल सर्व संबंधितांना या परिपत्रकाद्वारे निदेश देण्यात येत आहेत की, या परिषदेनालेल सर्व हॉटेल, रेस्टॉरंट, खाद्यपेय, गृहे, डी स्टॉल व म्यूस सेंटर इत्यादींच्या वेळा वरीलप्रमाणे नियमित करून त्यांना त्याप्रमाणे परवाना देण्यात यावा. ज्या परमिट रुस्त आणि बियर बारमध्ये यापूर्वी मद्य पुरविण्याची परवानगी देण्यात आलेली आहे आणि त्यासाठी ज्यांच्याकडे आवश्यक तो परवाना आहे अशा परमिट रुस्त व बियर बार मध्ये यापुढे शाहकांना रात्री १२.३० वाजेपर्यंत मद्य पुरविण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे. मात्र पंचताराला हॉटेल मधील कॉफी शॉप २४ तास उघडे ठेवण्याची देण्यात आलेली सवलत यापुढेही लागू राहील.

३. हॉटेल आस्थापनांना मुंबई दुकाने व आस्थापना अधिनियम, १९४८; मुंबई पोलीस अधिनियम, १९५१ व मुंबई दारूबंदी अधिनियम, १९४८ च्या तरतुदीनुसार परवाने घ्यावे लागत असल्याने वर उल्लेखिलेले अधिनियम ज्या विभागाच्या प्रशासकीय निष्क्रियाखाली आहेत त्या विभागाने तसेच त्या त्या अधिका-याने त्या नियमात वर दर्शविल्याप्रमाणे सुधारणा कराव्यात असेही या परिपत्रकाद्वारे त्यांना सूचना देण्यात येत आहेत.

४. हे आदेश कामगार विभाग व राज्य उत्पादन शुल्क विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

[अ. ना. मोसले]

कार्यात्मन अधिकारी, गृह विभाग [विशेष], महाराष्ट्र शासन

प्रति,

महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई,

पोलीस आयुक्त, ठाणे/नवी मुंबई,

प्रधान सचिव [परिवहन], मंत्रालय,

सचिव [कामगार], उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय,

आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

आयुक्त, कामगार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.